

פרשיית השבוע

מגזין להגות והסברה יהודית

פרשת כי-תבוא

תשפ"א

גיליון מס' 552

על השולחן

הרב אברהם ישראל פרידמן

הַבִּיטָה, אֶפְלוּ אֶגְרִיפְס הַמֶּלֶךְ נוֹטֵל הַסֵּל עַל כְּתָפוֹ וְנִכְנָס, עַד שְׁמַגִּיעַ לְעֶזְרָה. הַגִּיעַ לְעֶזְרָה וְדָבְרוּ הַלְוִיִּם בְּשִׁיר, אֶרְוִמְקָה ה' פִּי דְלִיתָנִי וְלֹא שְׁמַחַת אִיבִי לִי (תהלים ל):

■ ■ ■

וממילא - כך חשבנו השבוע - מובן היטב למה מתחיל החקלאי הארצי-ישראל לפרט קורות עמנו מאז ועד עתה בהודאה שנושא לבוראו, יוצר ארץ.

כי ככה זה כשמוחים. כששמחים - כאמור - הגבולות לא מצומצמים. הלב פורץ בהר-געש של הודיה שלא יודע מעצורים. ואזי, לא מודים רק על הפרי הנוכחי.

מודים גם על "ארמי אובד אבי". מודים גם על השלב של "יציאת מצריים". מודים גם השלבים הקודמים, גם אם רחוקים הם מאוד-מאוד, ת"ק פרסה על ת"ק פרסה. כשהלב פתוח לרווחה, גם ההודאה פתוחה לרווחה. היא לא מצטמצמת על הפרי הזה. על האירוע הצנוע הזה. מודים גם על השלבים שקדמו.

■ ■ ■

משל - כך חשבנו - למה הדבר דומה.

רועה צאן המוני היה שהתמנה ביום בהיר על-ידי המלך להיות שר האוצר בממלכה. חלפו ימים, האיש העפיל מדרגה לדרגה עד שנהיה למשנה-למלך.

בטקס ההתמנות, בלב נרגש, ביקש הרועה-צאן לשעבר לומר מספר מילים. כשהוא דומע, שיתף את הנוכחים ברגעי הבראשית, אז המלך לקח אותו משדות המרעה אל ארמון המלכות. המשיך והודה על כל שלב ושלב עד שטיפס לרום-המדרגה.

ההתרגשות שמילאה את כל ישותו, לא אפשרה לו להשיר מבט רק על הכאן-ועכשיו. על הדרגה הנוכחית. הוא הרגיש חובה לפרוץ גבולות של צמצום ולומר תודה עמוקה, מלב, על השלבים שקדמו ולמעשה הביאוהו עד הלום.

שתמיד היו מצומצמים - נפתחים לרווחה. השמחה פורצת גבולות היא.

אנחנו רואים זאת בחתונות. גם אם בעל השמחה נוהג לקמץ מעותיו, כעת, כשליבו שש ושמח - הוא מסוגל לפזר שטרות לרוב למקושי-המעות. כשהוא מלא שמחה ורון, הגבולות הצרים שלו נפתחים.

וכשהלב אומר שירה, אזי האדם לא מסתפק רק בחיוב ובנדרש. הוא מוסיף והולך עם 'הידור מצווה' ומייפה ומנאה אותה כפי-כוחו.

ככה זה כשאתה שמח ושר.

■ ■ ■

מעמד הביכורים - הוא מעמד של שמחה. בזמן אסיפת התבואה, מגיע איש-האדמה אל המקדש ומודה לבוראו אל היבול. נושא הוא בידו פרי קטן-קטן, אבל שבת גדול. "ושמחת לפני ה' אלוקיך", פוקדת התורה.

המשנה במסכת ביכורים (פרק ג' משנה ד') מספרת בהרחבה על המעמד החגיגי ורווי-השמחה הזה:

הַחֶלְלִיל מִקֶּה לְפָנֶיהֶם עַד שְׁמַגִּיעִין לְהַר הַבָּיִת. הַגִּיעוּ לְהַר

דמעותיו של רועה-הצאן

... אַרְמִי אֶבֶד אֲבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיִם וַיֵּגֶר שָׁם בְּמַתִּי מֵעֵט וַיְהִי שָׁם לְגֹי גָדוֹל עָצוּם וְרָב: וַיִּרְעוּ אֹתוֹ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנֹנוּ (דברים כו, ד-ו)

החקלאי מבכר-הביכורים מגולל דברי-ימי עמנו הבראשיתיים עד הגיענו לארץ הקודש והרגעים הללו בהם זוכה הוא לחבוק את הפרי עליו עמל מידי יום, בהתמדה ובעקביות, לפעמים גם עם עיניים טרוטות ומסירות כבירה.

וכאן הבן תוהה: מה פשרה של פרשה; מדוע יש מן הצורך לחזור אחורנית אל "ארמי אובד עמי" ועבור בפרשת יציאת-מצריים? אומנם זו השתלשלות העניינים הארוכה עד-מאוד, אבל איך זה קשור באופן ישיר לפרי של עכשיו?

זה שנים שהשאלה הזו עומדת מול עיני כחידה סתומה באין מענה.

■ ■ ■

כבר בשעתו עמדנו על פרשת 'אז ישיר'.

כל-כך מעניין דווקא בליבה של פרשת שירת-הים ננעץ עניין הלכתי שלכאורה לא-קשור: מדובר על דין 'הידור מצווה' הנלמד מן הכתוב: 'זה א-לי ואנווהו'.

מה בין שירת המצווה לשירת הים?

אלא - כך ביארנו בשעתו - כאשר האדם אומר שירה ברון וגיל, אזי הלב נפתח לרווחה והגבולות הטבעיים -

”... כשהוא דומע, שיתף את הנוכחים ברגעי הבראשית, אז המלך לקח אותו משדות המרעה אל ארמון המלכות.”

הפנקסו של מחנך

דילחות הינוכיות אקטואליות

מה שהולך להתגלות

בימים הנוראים

(מאמר ראשון בסדרה)

הרה"ג רבי יחיאל פליסקין

מכון 'שתולים' - לנוער מתמודד

לפני עשרים שנה, ביום הכיפורים שנת תש"ס, נגזר עלי לשהות כל יום הכיפורים בבית החולים הדסה עין כרם, לאחר שאחד מילדי לא חש בטוב.

לא קל היה להיכנס לאווירה המיוחדת של יום הכיפורים בבית החולים, אולם השתדלתי לעשות מה שיכלתי. ודווקא במוצאי יום הכיפורים קרה משהו שריגש אותי מאד.

כאשר המתנתי לקבל 'טופס שחרור' מבית החולים, ישבה לא רחוק ממני אשה חילונית, ושמעתי אותה אומרת בטלפון שהיא עדיין לא שברה את הצום, מרוב מתח, משום שהיא מצפה לתשובה האם אמא שלה חולה במחלה ל"ע.

כמה מרגש הדבר, לראות אשה שנראית כל כך רחוקה מהיהדות, ובכל זאת היא צמה ביום הכיפורים!

בראש השנה ויום הכיפורים מתגלה היופי הפנימי של עם ישראל. גם היהודים הרחוקים מגלים את החלק הטוב שבהם, בימים קדושים אלו.

כמבואר במדרש על הפסוק שחורה אני ונאנה (שיר השירים א, ה), שחורה כל ימות השנה, ונאוה ביום הכפורים (ילקוט שמעוני סי' תתקפב, ע"ש).

וביאר מרן הגרא"מ שך זצ"ל:

הפסוק מגלה לן שעם ישראל בעצמותן ובמהותן הם נאוה, וקדושים וטהורים הם, אלא, ליכלוך חיצוני הוא שמנוול אותן, ולכן אפשר שיטהרו ויתרחצו מעוונותם וישבו לזהרם (הקדמה לאבי עזרי, ע"ש).

גם בקרב הנוער המתמודד, יש גילויים של אור בימים הנוראים. כמעט כולם צמים ביום כיפור, רובם גם מתפללים הרבה או קצת בימים הנוראים, ויש אפילו כאלו שמקבלים על עצמם 'קבלות' לכבוד השנה החדשה. כמו אותם שני בחורים מתלמידי ישיבתנו, שקיבלו על עצמם בראש השנה שעבר, להניח תפילין כל יום ויום.

תלמודא

חושג תלמודי אחד

סחיטת חיץ הפירות שביעית

בשבוע שעבר ביארנו את דברי רבי עקיבא איגור בדעת תנא קמא בגמרא בסוכה (מ, א) לדבריו התורה מתירה 'לאכלה' בפירות שביעית אולם אין היתר להסיק עצים בשביעית משום ש"אין הנאתן וביעורן שווה" כאוכל. רע"א למעשה מסביר שמדובר בסניף לדין 'לאכלה' ולא להפסד, הוי-אומר: כילוי העצים עכשיו לשם הפיכתם לגחלים להסקה, נחשב לכלילי וה'הפסד'.

והסברנו זאת, שהדגש הוא שאנו דנים כי ביחס ל"אוכל" שהשימוש שלו הוא בעצמותו כפי שהוא, הרי זה מוגדר כ"הפסד" - באופן יחסי לרמה הגבוהה שהתורה דורשת כאן בדווקא, והתורה דרשה שהשימוש בדבר יהיה כפי טבעו, ללא שינוי. יסוד לדבר למעשה ממשנה מפורשת במשניות שביעית (פרק ח' משנה ב') שכתבה שאסור לסוך ביין וחומץ, משום שאין הדרך לעשות כן, והרי זה בגדר 'להפסד', משום שמשתמש בדבר לשימוש פחות.

וחשבנו שמסיבה זו אף נקטו חז"ל כי אין להשתמש בפירות שביעית לצורך רפואה. חז"ל (שם) הסבירו כי השימוש שאינו שווה לכל אדם, אולם נראה כי העומק בדבר הוא, שזה אומר שינוי לרעה מהשימוש הרגיל של החפץ, והפיכתו מאוכל רגיל לתרופה, שמונעת רבים מהאנשים משימוש בה, והרי זה גם בתורת "הפסד".

ויש לדון לפיכך מהו הגדר לגבי סחיטת מיץ. דלכאורה בפשטות היה המעשה נראה "אין הנאתו וביעורו שווה" ודומה הוא לביעור העץ למען הגחלים שהרי כעת מפסיד את הפרי, והגם שלאחמ"כ ייצא מכאן מיץ, מכל-מקום ההנאה היא רק עתידית ולא עכשווית, ולכאורה לפי המהלך של רבי עקיבא איגור, יש כאן כעת גדר של 'הפסד'. אולם היה מקום לנקוט שאין כאן כלל גדר של "ביעור" אלא העתקה של הפרי ותכולתו לכלי (באמצעות המיץ), אבל זהו למעשה הפרי עצמו.

ובספר 'מתורתו של רבי פנחס' (חלק ב' עמוד תקמ"א) מתורת הגר"פ עפשטיין זצוק"ל, הביא משמו שבהיות ונהגו העולם בכך ואף נתייסדו בתי-חרושת לשם כך - הרי דרכו בכך ונכלל הוא ב'לאכלה'. ובהערות שם הובא בשם החזון איש ועוד, שבדבר שאין דרך העולם לעשותו מיץ כגון גזר, שרק מיעוט נהגו כן, אין זה 'דרכו בכך' וממילא אסור משום 'הפסד'. ועיין בזה.

נושא זה שווה דיון מורחב ואי"ה נרחיב בו בשבועות הקרובים לכמה כמה וכמה שימושים של מצווה וכגון: לנר חנוכה ועוד.

וכאשר שאלתי אותם אי-שם במהלך השנה, בשבת אחים גם יחד, מה שלום ה'קבלות' של ראש השנה, השיבו השנים כי הם שומרים על הקבלה שלהם בחירוף נפש, וגם רואים סיעתא דשמיא מיוחדת.

יום אחד, כך סיפרו, היינו בעיר מודיעין, ושמנו לב שהשקיעה מתקרבת, ותפילין עוד לא הנחנו... עשינו חשבון שעד שנגיע למודיעין עילית, כבר יהיה מאוחר מדי. ובכל זאת נעמדנו בתחנת האוטובוס, בתור השתדלות, כשאנו מלאי תפילה ותקווה. לפתע הגיע לתחנה אברך אחד, שהיה מוכר לנו קצת, ושאלנו אותו אם 'במקרה' יש לו תפילין. להפתעתנו הוא השיב כן! התברר, שהוא חזר כעת מחו"ל, והגיע ברכבת מנתב"ג למודיעין, וכעת הוא ממתין לאוטובוס ממודיעין לקרית ספר, ובתיק שלו יש תפילין! מיד הנחנו אותם בשמחה עצומה.

לשמע הדברים התרגשתי, וקראתי אל כל הבחורים: תראו איך הקב"ה אוהב אתכם, הנערים המתמודדים, ואיך הוא מעריך את הקבלות שלכם, כן, אתם, חשובים לו מאד מאד...

אבל יש כמה מחסומים שחוסמים אותנו מלהעריך את הטוב הזה. נפרט כמה מהם (ואי"ה המשך יבוא בשבוע הבא).

חסם 1: האם הנקודה היהודית קיימת גם אצל חרדים?

יש כאלו שמאמינים ברעיון 'הנקודה היהודית' רק לגבי חילונים, כמו 'ארז מדימונה' שמניח תפילין או 'אורה מקרית שמונה' המדליקה נרות שבת, שזה בוודאי מראה על הנקודה היהודית שבהם, אבל לא לגבי נערים או נערות שנולדו בבית חרדי. כביכול אם הניצוץ היהודי לא הצליח למנוע את התדרדרותם, משמע שהוא לא קיים...

ולכן הבה נשנן לעצמנו את האמת הפשוטה, שהנקודה היהודית חיה ובווערת גם בקרב ילדינו המתמודדים, ואתם מצוות שהם כן מצליחים לקיים, הם בטיויים של אותה נקודה יהודית.

על חסמים נוספים - נרחיב אי"ה - כאמור - במאמר הבא.

אנשי העשה

סיפור יהודי לשלחן שבת

מעשים ולקחם בצידם:

שכנים שמחים

כשהשכנים יצאו מבית-הדין עם מבטים של שמחה וקורת-רוח..

אברך ת"ח המתגורר במרכז העיר בני ברק סיפר לנו שלפני זמן מה התעורר דין ודברים בבנין שלו בין כמה שכנים, ונפלה החלטה על דעת כולם להזמין תור בבית דין, וכל צד יאמר את דעתו, ויגיש את טענותיו וקובלנותיו. ואכן כך היה.

הגענו לבית-הדין במנוחה ובשלווה, ואי אפשר היה לראות סימני תרעומת או מתח כלשהו על פניו של מי מן הצדדים. אדרבה; כולם הגיעו להיכלו של בית הדין מתוך הבנה מוחלטת שזה המקום שהתורה נתנה לו את הכוח ל פשר ולהשלים בין אנשים, ולהסיר את כל העננות וההרגשות הלא טובות הנוצרות בגלל הוויכוחים.

ואכן, ממשיך האברך ההוא לספר, בית הדין אמר את דברו, ופסק את שפסק, והתפעלתי מאוד להיווכח ששני הצדדים יצאו מפתח בית ההוראה בשמחה ובקורת רוח. ולא בגלל שהיתה שם איזושהי פשרה שהיטיבה עם שני הצדדים.

בית-הדין פסק במפורש כטענותיו הצודקות של הצד האחד, וממילא הצד השני יצא כמי שדבריו לא צדקו. ולמרות הכל, שני הצדדים היו מאושרים ושמחים על שהגיעו אל הצד השווה, והוויכוח הדרך הטובה ביותר לעשות שלום בין אדם לחבירו, כשלא מסתדרים לבד, הוא להגיע לבית דין, ולא כפי ש'מקובל' לחשוב שכביכול שהתובע הוא מחרחר - ריב... הוויכוח שהתעורר ביניהם לא גלש לפסים של מריבה וסכסוכים. ככה צריך להיראות דין תורה!!! כך צריכים להתנהג בני תורה!!!

כי האמונה הפשוטה שקיננה תמיד בליבות בני ישראל היתה שהפסקים היוצאים מבית הדין הם הפסקים שנכתבו ונחתמו למעלה, בבית דין של מעלה, וממילא כל צד צריך להתאזר בשמחה

רבתי, על - שזכה לקיים את דבר השם, ושליחיו - הדיינים, במלואו. זה המינימום הנדרש מכל מי שמגדיר את עצמו כאדם חרד.

כיון שיש מקרים רבים שהאוירה השלטת כיום בחוצות מקלקלת את השורה, ואנשים היוצאים מבית הדין לא נראים ממש כמו שתואר לעיל,

התפעלתי מאוד, מספר האברך ממרכז העיר, מהתגובה של שכניי לבנין, והערכתי את הסתכלותם הנכונה.

וראה זה פלא, הוא ממשיך; כשחזרנו אחר כך לבניין - בו אנחנו מתגוררים, התגברו והתחזקו יחסי החיבה בין השכנים שהתדיינו לפני הדיינים. מבטים של שמחה, - אושר וגיל, ליוו את כולם.

ולא ש'הצד הצודק' שמח על ש'ניצח' בדין. לא. בפירוש לא. שני הצדדים היו 'מרוצים עד הגג', ממש כך, ללא גוזמא, מפני שזכו להגיע אל המנוחה ואל הנחלה, בסיועו הישיר של בית הדין.

הקטעים האחרונים נכתבו רק כדרך אגב, משהזכרנו את נושא בית הדין. אם נחזור לענייני הוויכוחים המתעוררים בין שכנים, הרי שבעיקרון לא היה צריך לחשוש מהופעתו של וויכוח שכזה על פני השטח. זה לגיטימי, זה מוצדק, וזה גם טבעי והגיוני, שלפעמים עומדים שני צדדים משני עברי המתרס,

בענין פלוני שלשניהם יש שייכות אליו. אבל, כאמור, התעוררות זו של פולמוס ודין, אינה צריכה להביא את הצדדים לריב ומצה. אם הם אינם מסתדרים ביניהם, שילכו להתדיין לפני הרבנים, ומה שיגידו בבית הדין, יש לבצע בשמחה.

אולם, למרות הלגיטימיות בכל פלוגתא המתעוררת בין שכנים, יש מקרים, והם מתרבים מאוד לאחרונה, שהאוירה בשטח נעשית עוינת, ומעכירה כל חלקה טובה. וכל-כך חבל! כל כך יש להצטער על כך! - שכן, זה היה צריך להיות אחד ההבדלים הברורים בין סגנון החיים של אנשי בית המדרש ובין מה

שקורה מעבר לחומות. המציאות המכאיבה הזו נוצרת בדרך כלל מיוזמות חד צדדיות של שכנים המבקשים להרחיב את דירותיהם על חשבון השכנים האחרים, וכתוצאה מכך נוקטים בפעולות אסורות, ולא שואלים את רשות השכנים הנוגעים בדבר. זה יכול להיות בקשר לבנייה ולהרחבת הדירה, כמו שזה יכול גם להיות כתוצאה מדברים אחרים. מי שמעורה בעניינים אלה, יודע שידיהם של הרבנים והדיינים די בכל אתר ואתר מלאות בעבודה כדי להשכין שלום בין שכנים. אבל, כאשר מלכתחילה נוצר הריב בגלל שאחד השכנים עשה את אשר לא ייעשה, ולא חשב שצריך ליידע את יתר השכנים, הרי שגם כל המהלכים הבאים יתבטאו כבעס ובהתרסה, כשאף צד כבר לא יאזין לטענותיו של הצד שכנגד. - ממילא, גם הדיינים בבתי הדין יתנהלו מתוך אי אמון, והפסק - - הלא המה דברי אלוקים חיים - יתפרש, לפחות אצל צד אחד, בצורה לא נכונה.

אוי לנו שהגענו למצב כזה, שוויכוחים בין שכנים הופכים לסכסוך אחד ארוך, המתמשך על פני תקופות ארוכות, ואף אחד אינו מצליח להשלים בין הצדדים.

(מתוך: ביטאון 'קול ברמה' - ביטאון שכונת רמת אלחנן מאת סופר הבית היהודי הרב משה-מיכאל צורן, גיליון 354)

בס"ד

יש ספרים שפשוט לא מפסיקים לקרוא אותם שוב ושוב.

'דרכו' - זה לא עוד ספר. זו יצירת-איכות משובחת וייחודית מקולמוסו הנובע והנוגע-ללב של הסופר הצפתי הרב אברהם! פרידמן.

לרגל 'זמן אלול' והמועדים הקרבים. הספר, שכבש בסערה בחים רבים בצפת, יצא לאור בפורמט מוקטן וידידותי ובמהדרה עשירה ומיוחדת. קרב ל-100 מאמרים משובחים ומקוריים שלא ישאירו אחכם אדישים.

1010 אמיתות אלוץ אנשי ארץ

כ-400 עמודים

1310-1019 אמיתות צפתי וחינוך בארץ.

מהדורה רגילה: 20 ₪
מהדורה מורחבת: 25 ₪ בלבד!

לפרטים ורכישה (לא ניתן להשיג בחנויות):
פלא' - 050-4116867
abyisrael@gmail.com

לתשומת-ליבכם! מהדורת הדפוס מצומצמת! ניתן לקבל את הגיליון למייל ללא תמורה בשליחת דוא"ל לכתובת: abyisrael@gmail.com

מיקרותרח קייבסקי, שירישיא

מלווה הלכה

אקטואליה מזווית יהודית

הרה"ג רבי אליהו לוויין - בירייה

במוצאי מנוחה

כמה מחשבות לפני ה"סליחות ראשונות"

1.

זה קרה לפני יותר מארבעים שנה. הייתי בסליחות-ראשונות של 'במוצאי מנוחה' בישיבת 'תורה אור'.

כמו כל התפילות עבר לפני התיבה הגרמ"פ שיינברג זצ"ל. היה הרבה התלהבות ורוממות כמו כמה שיחות מוסר.

הסליחות נגמרו, אני רואה כמה אברכים עומדים קרוב לדלת ומפטטים וגם מדליקים סיגריה כי בשופטני עסקינו...

זה הוריד אותי ממרומי ההתלהבות לבירא עמיקתא. תחושה של: מה שבא בקלות - הולך בקלות.. [כך הסביר לי אחד המשגיחים אח"כ]

אני מתכוון לעורר שמתחזנים על הקדיש הראשון בניגון ימים נוראים, אולם בקטעים האחרונים אחרי 'שמע קולנו' פסוק בפסוק טסים מהר, וגם עם הטיסה הקדיש-תתקבל' שאחרי הסליחות בא מוקדם - במהירות יותר ממה שאדם רגיל יכול לקרוא..

יש לעורר על זה. ובכל אופן - אין לטוס ואפשר להמשיך גם אחרי הקדיש...

2.

בידוע הוא המעשה ברבי ישראל משקלוב, מגדולי תלמידי הגר"א שעלה ארצה, והספינה איימה להטביעם. היה זה יום ראשון של סליחות והרב משקלוב הציע שאולי אחד התוודה על חטאיו כדי להעביר רוע הגזירה. האיש, שהיה תלמיד-חכם, התוודה בפני כולם כי במשך שנתיים שיקר להוריו!

הוא שח כי היו גרים בשכנות לגאון מווילנא, ואביו היה שקדן מופלג. ביום מן הימים בישרה אימא שמעתה ואילך עול הפרנסה יהיה רק עליה כדי שיהיה פנוי לגמרי ללימוד התורה. במשך זמן ארוך, כשהיה ילד, לקח הילד אוכל משיירי המאפייה, ולהוריו סיפר כי אכל בשיבה למרות שלא היה שם מאומה.. רק כדי לא לגרום להם צער.

עמד רבי ישראל ואמר: "מבקשים אנחנו בסליחות 'פנה נא אל התלאות ואל לחטאות', ואני ישראל משקלוב מבקש ממך: 'רבונו של עולם אנא ממך, פנה נא עכשיו לחטאות וראה אלו הן החטאות שלו..'. וכשסיים ר' ישראל את דבריו - מספרים - נח הים מזעפו.

כך הסיפור שעובר מפה לאוזן. אולם ביררתי בקרב יודעי קורות-העיתים, והסיפור הזה פשוט בדוי. לא היה ולא נברא.

3.

בצדק נעקד ונשחט תמורו איל (מתוך פיוט 'במוצאי מנוחה')

מילה לסיום.

ישנם הטועים ואומרים בנשימה אחת "בצדק נעקד ונשחט". אין זה סוד, שיצחק אבינו לא נשחט בסוף, הוא רק נעקד..

ועל כן יש להפסיק בין ה"נעקד" ל"ונשחט" שכרוך עם ההמשך - "תמורו איל" -

ויהי רצון שנזכה כולנו "לבקש" סליחות; ולא רק "לומר", ושנזכה לשנה טובה ומתוקה.

סליחות מצוות-ליל, צילום אלוסטרייה

בואו לחוות את החגים מחדש.

דרכו' – זה לא עוד ספר.
זו יצירת-איכות משובחת וייחודית
מקולמוסו הנובע והנוגע-ללב
של הסופר הצפתי הרב אברהם י. פרידמן.

לרגל 'זמן אלול' והמועדים הקרבים, הספר, שכבש בסערה בתים רבים בצפת, יוצא לאור בפורמט מוקטן וידידותי ובמהדורה עשירה ומיוחדת. קרוב ל-100 מאמרים משובחים ומקוריים שלא ישיארו אתכם אדישים.

מלא אתמי אהבה אנושי אהבה
4311-4311 אהבה אהבה אהבה

400-
עמודים

מהדורה רגילה: 20 ש"ח
מהדורה מורחבת: 25 ש"ח בלבד!
לפרטים ורכישה (לא ניתן להשיג בחנויות):
פלא' – 050-4116867
איל: abyisrael@gmail.com